

DATOS IDENTIFICATIVOS

Obradoiro de creatividade artística

Materia	Obradoiro de creatividade artística			
Código	P02G110V01906			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Martínez López de Castro, Rut			
Profesorado	Martínez López de Castro, Rut			
Correo-e	rut@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia o alumando adquirirá unha serie de competencias e coñecementos sobre a creatividade e as súas potencialidades artísticas e sociais.			

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no periodo 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellóraa en educación infantil.
C25	Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuales.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C53	Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
C56	Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión musicais, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
C59	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións

D9	Traballo en equipo
D13	Razoamento crítico
D15	Aprendizaxe autónoma
D17	Creatividade
D21	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Adquirir conceptos, teorías e argumentos que permitan comprender a creación artística.	A3 A5	B3	C55 C56 C62	D1 D3 D13
Adquirir recursos técnicos e pedagóxicos da creación artística.	A3 A5	B7 B11	C53 C55 C56	D8 D13 D17 D21
Abordar, coñecer e entender as nocións da creatividade e a súa relación coas tendencias pedagóxicas da educación artística.	A3 A5	B1 B2	C1 C25	D1 D3 D7 D13
Contribuir a consolidar habilidades e destrezas para o aprendizaxe autónomo, creativo e cooperativo.	A3 A5	B3	C5 C23 C29 C53 C59 C66	D7 D8 D9 D15

Contidos

Tema	
O xogo e a didáctica das artes visuais	O xogo e a súa relación coa creación artística. O xogo creativo en as vangardas históricas. O carácter lúdico nas linguaxes artísticas contemporáneas.
A creatividade desde unha perspectiva cultural.	A creatividade como resolución e creación de problemas. Elementos e atributos da educación para a creatividade. Investigacións sobre o desenrolo creativo Como traballar desde a educación artística creativamente.
O espazo escolar desde a educación artística	Conceptualización do espazo escolar As paredes falan O patio. Experiencias de intervención

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	25	0	25
Traballo tutelado	20	44	64
Obradoiro	26	35	61

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Traballo tutelado	O/a estudante, de maneira individual ou en grupo, elaborará un traballo artístico - didáctico sobre a temática da materia. Pautaranse entregas parciais e revisarase o avance das materializacións finais con revisións intermedias e presentación de tarefas específicas.
Obradoiro	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos sobre prodementos, técnicas e procesos da creación, coa asistencia específica por parte da docente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Traballo tutelado Nos traballos tutelados observarase a evolución do traballo nas distintas fases do proceso creativo e de execución. Deste xeito atenderase ó alumnado solventando os bloqueos do proceso de indagación e resolvendo dúbidas sobre a elaboración do traballo. As sesións de tutorización realizaranse por medio telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación		Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe	
	Descrición				
Lección maxistral	Exposición por parte do/a profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, centrándose nas bases teóricas dos diferentes bloques temáticos.	30	A5	B1 B7 B11	
Traballo tutelado	O/a estudante, de maneira individual ou en grupo, elaborará un traballo artístico - didáctico. Pautaranse entregas parciais e farase un seguimento das materializacións finais con revisións intermedias e presentación de tarefas específicas.	40		C62	D1 D3 D7 D8 D13 D17 D21
Obradoiro	Exercicios prácticos sobre diferentes técnicas, procedementos e procesos de creación da plástica e visual.	30		C59 C62	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para o alumnado que siga a avaliación continua: O alumnado que siga a avaliación continua terá que entregar todos o traballos, exercicios e probas para ser avaliado nesta modalidade, así como cumprir coa asistencia obrigatoria (mínimo exixida 80% das sesións teórica e prácticas respectivamente). Os traballos entregaranse na aula e subiranse á plataforma (Moovi) segundo o calendario que se estableza. Alumnado non presencial: No caso da/o alumna ou alumno que non poida seguir a avaliación continua terá que superar unha proba escrita sobre os contidos teóricos expostos na sesións maxistras o que lle dará acceso á valoración do resto de traballos. O alumnado non presencial deberá contactar nas tres primeiras semanas de clase coas docentes da materia para coñecer en detalle os traballos e exercicios a entregar.

SEGUNDA CONVOCATORIA No caso do alumnado que aínda asistindo regularmente a clase e realizando as entregas parciais non logre superar a materia deberá presentar na segunda convocatoria so aqueles traballos ou exercicios nos que non alcanzasen a nota mínima de 5. Alumnado non presencial: No caso da/o alumna ou alumno que non poida seguir a avaliación continua terá que superar unha proba escrita sobre os contidos teóricos expostos na sesións maxistras o que lle dará acceso á valoración do resto de traballos. O alumnado non presencial deberá contactar nas tres primeiras semanas de clase coas docentes da materia para coñecer en detalle os traballos e exercicios a entregar. As titorías serán ou ben presenciais ou telemática (despacho virtual no campus remoto) baixo concertación de cita previa. As datas de exames pódense consultar na web da facultade no apartado de organización académica <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Vea Vecchi, **Arte y creatividad en Reggio Emilia : el papel de los talleres y sus posibilidades en educación infantil y sus posibilidades**, Morata, 2013

Marina, José Antonio, **El Aprendizaje de la creatividad**, Ariel, 2013

Eisner, E, **Educación la visión artística**, Paidós, 1995

Acaso, María, **La educación artística no son manualidades**, Catarata, 2012

Bibliografía Complementaria

Hernández, F., **Espigador@s da cultura visual. Outra narrativa para a educación das artes visuais**, Octaedro, 2007

Hernández, F., **Educación y cultura visual**, Octaedro, 2000

Aguirre, I., **Teorías y prácticas en educación artística. Ideas para una revisión pragmatista de la experiencia estética**, Pamplona: Universidad Pública de Navarra, 2000

Guilford, J.P, **Creatividad y educación**, Paidós, 1991

Marín, R. y De la Torre, S, **Manuel de Creatividad**, Vicens Vives, 1991

Torre, S. de la, **Evaluación de la Creatividad**, Escuela Española, 1991

Cátedra INCREA, **7 visiones sobre creatividad e innovación**, Universidad Jaume I de Castellón, 2001

Leonard, J., **Como utilizar la creatividad y alcanzar tu sueño dorado**, Ediciones Obelisco S.A, Ediciones Obelisco S.A, 1993

Gardner, H., **Mentes creativas**, Paidós, 1993

Sternberg, R., **La creatividad en una cultura conformista**, Paidós, 1997

Rabadán Anta, Rafael y Corbalán Berná, Javier, **Creatividad : teoría y práctica elemental para profesionales de la docencia, la empresa y la investigación**, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Cór, 2011

Dewey, J, **El arte como experiencia**, Paidós, 2008

Sarlé, P., Ivaldi, E. y Hernández, L, **Arte, Educación y Primera Infancia: sentidos y experiencias.**, Organización de Estados Iberoamericanos, para la E, 2014

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Didáctica da expresión plástica e visual/P02G110V01502

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Antropoloxía: Pensamento e cultura/P02G110V01401

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Didáctica da expresión plástica e visual/P02G110V01502

Outros comentarios

A pesar de que os bloques son independentes retomaranse contidos de forma intermitente para que as cuestións básicas queden debidamente asentadas.

A materia NON é exclusivamente técnico-práctica e procedimental, xa que ten unha significativa carga conceptual.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Para o curso 2021-2022, non hai modificacións significativas nas metodoloxías nos tres escenarios docentes previstos. A única adaptación a comentar é a relativa ao seu modo de execución. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías se levarían a cabo de modo presencial e virtual. Por outra banda, que no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas se adaptarían a una modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente nas aulas e no despacho de cada unha das docentes na Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte (Begoña Paz no despacho de plástica e Rut Martínez no despacho 206) ou por medios telemáticos (Begoña Paz despacho virtual 1878 e correo electrónico marpaz@uvigo.es e Rut Martínez despacho virtual 1567 e correo electrónico rut@uvigo.es) baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza.

No caso dun escenario docente de modalidade non presencial, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia, para cada tema.

* Outras modificacións

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Remoto e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Moovi como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Todas as probas propostas na guía docente mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21 e en todas as súas convocatorias.

Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, mantense, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente.

Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero sí no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos.

Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual, ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual. Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

Manterase o peso das probas realizadas.

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

Manterase tanto a tipoloxías das probas planificadas como a súa ponderación.

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

Non se modifica ningunha proba de avaliación.

* Novas probas

Non se prevén novas probas de avaliación.

* Información adicional
